

2010-12-17

Till Svenska Läkaresällskapet

Remissvar över remiss

” En översyn av regelverket för sprutor och kanyler, Ds 2010:36”

Svenska Psykiatriska Föreningen ber att få tacka för möjligheten att yttra sig över rubricerad remiss.

Föreningen har självfallet inget att principiellt invända mot anpassning till EU-rätten som föreslås i utredningen. Föreningens principiella hållning i fråga om hantering av injektionsutensilier är:

- **Att injektionsutensilier bör vara svåråtkomliga för den som utgör rekryteringsbas för intravenös narkotikaanvändning så att påbörjande av och övergång till intravenöst missbruk försvåras**
- **Att tillhandahållande av injektionsutensilier för etablerade narkotikamissbrukare alltid skall kombineras med socialt arbete syftande till stöd och hjälp, dels för att minska de bestående negativa konsekvenserna av intravenöst missbruk och dels syftande till att minska smittspridning**
- **Att regelverket bör syfta till att bekämpa etablerandet av en svart marknad, där injektionsutensilier billigt och lätt tillhandahålls utan att missbrukaren nås av socialt arbete enligt ovan.**
- **Att det sociala arbete som bedrivs i förbindelse med tillhandahållande av injektionsutensilier bör innehålla incitament att delta för missbrukaren utöver injektionshjälpmedel, exempelvis fri testning för smitta, hälsokontroller, möjligheter till tandvård och liknande.**
- **Kommunernas vetorätt i fråga om sprututbytesprogram bör avskaffas. Frågan bör kunna beslutas ensidigt av landstingen/regionerna som ansvarar för smittskydd och stora delar av missbrukarnas omhändertagande. Alternativt kan beslutanderätten övervägas att flyttas till regionförbund med representation från både kommuner och landstingskommuner/regioner.**

Mot bakgrund av ovanstående vill vi därför med anledning av förslagen anföra följande:

- Kravet på tillstånd för handel bör kunna slopas. Vi delar emellertid *inte* utredningens bedömning, att påföljd vid brott mot anmälningskrav till Läkemedelsverket för den som bedriver handel med sprutor och kanyler bör avskaffas. Ett sådant avskaffande riskerar att etablera den typ av svart marknad som bör motarbetas genom regelverket. Den fria rörligheten skulle enligt vår bedömning inte äventyras av ett anmälningsförfarande vid eller före gränsen, exempelvis via

telex eller telefon. Den korta fördröjning som skulle kunna ske genom förhandsanmälan eller anmälan vid gränsen kan väl motiveras med folkhälsoskäl.

- Valet av 20-årsgränsen förefaller arbiträrt och skulle kunna justeras upp, men är godtagbart mot bakgrund av åldersgränsen i sprututbytesprogrammen.
- Vi förespråkar att påföljd bör kunna utdömas för den som påbörjar handel eller för in injektionsutensilier utan att anmäla detta till Läkemedelsverket. Fortsatt brott mot regelverket vid senare tillsyn från Läkemedelsverket bör kunna ge samma typ av påföljd och inte bara vitesföreläggande.
- Av författningen bör framgå att den som kan styrka legitim hantering och slutanvändning helt eller åtminstone delvis ska kunna undandra sig straffansvar. Därmed bör kravet på fri rörlighet anses uppfyllt.

I beredningen av remissen har utöver föreningsstyrelsen och undertecknade också överläkaren Niklas Scherrer, medicinskt ledningsansvarig vid enheten för beroendebehandling vid Verksamhetsområde Psykiatri, Östersund, deltagit.

För svenska psykiatriska föreningen

Fredrik Åberg
Styrelseledamot

Lise-Lotte Risö Bergerlind
Ordförande